

Planområdet består av kuperad och delvis skogsbevuxen mark som till största del utgörs av en slänt som vetter mot sydväst. I direkt anslutning till planområdet ligger friliggande villabebyggelse. I sydväst finns ett större skolområde och i väster finns en öppen yta som idag används som aktivitetsområde.

Planområdet och dess närområde används i stor utsträckning för friluftsliv och närrecreation och barn från de närliggande skolorna använder området för lek. De stigar som finns i området upp på berget i norr är av stor vikt för närrecreationen i området då möjligheten att ta sig upp på berget i övrigt är begränsad av topografi och av befintlig bebyggelse. Planförslaget ska medföra att området och berget i norr även fortsättningsvis ska kunna angöras i samma läge som idag. Detaljplanen ska även anpassas till att en stig fortsatt ska kunna användas av allmänheten genom ett allmänt stråk inom naturmark. Stigen ska i stora drag ha samma läge som idag och vara tydligt markerad och synlig från vägen.

På platsen finns träd som är värdefulla att bevara, främst ett par äldre ekar. Träden finns inmätta på grundkartan och säkerställs i detaljplanen dels inom naturmark och dels med planbestämmelse om att värdefulla träd som finns inom kvartersmark ska ersättas vid fällning.

Området är detaljplanelagt sedan tidigare och omfattas av detaljplan 218 (800327), detaljplan 220 (860602), detaljplan 232 (950412). Markanvändningen anger bostadsändamål för friliggande hus i en våning, kvartersmark för högspänningsledning, parkmark samt gc-väg. Högspänningsledningen är idag flyttad och nedgrävd.

I Ale ÖP 07 ligger fastigheterna inom område för befintlig markanvändning. Enligt översiktsplanen ska förtätningar inom Nödinge tätort eftersträvas. Planförslaget är förenligt med intentionerna i fördjupad översiktsplan för Nödinge tätort, FÖP Nödinge 2030, daterad 2019-04-12.

BEDÖMNING AV KONSEKVENSER UTIFRÅN **BILAGA 2/BILAGA 4** I FÖRORDNINGEN OM MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Planförslaget syftar till att pröva möjligheten för byggnation av bostäder i tätorten Nödinge, Ale kommun. Det aktuella planområdet är idag planlagt för bostäder och för område för högspänningsledning. Högspänningsledningen är sedan en tid tillbaka flyttad och nedgrävd och ett större område kan ianspråkta för bostadsbebyggelse. En tätare bebyggelse med flerbostadshus bedöms leda till viss förändring av markanvändningen.

I planområdets närområde rinner Hålldammsbäcken som omfattas av riksintresse för naturvård och är utpekad i kommunens Naturvårdsprogram och översiktsplan. Denna kan komma att påverkas av dagvatten från planområdet. En dagvattenutredning har därmed tagits fram (Väg- och VA-utredning, Norconsult AB, 191118) där det studerats åtgärder för att minimera påverkan från området på bäcken.

Då den föreslagna bebyggelsen är belägen på en slänt nedanför ett berg kommer sannolikt en viss mängd naturlig avrinning, framför allt vid långa regn, att leta sig fram till husen varvid översvämningsproblematik skulle kunna uppstå. För att skydda bebyggelsen säkerställs i plankartan att ett avskärande dike anläggs längs med bebyggelsen i norr, för att på så sätt avleda naturmarksavrinningen. I och med den föreslagna exploateringen ökar andelen hårdgjorda ytor, vilket får till följd att ytavrinningen ökar på grund av minskade infiltrationsmöjligheter. För att tillse att flödet från planområdet inte ökar, samt minimera risken för översvämnningar, föreslås utjämning av dagvattenvolymer från hårdgjorda ytor med hjälp av fördröjningsmagasin. Genom att fördröja flödet till naturmarksavrinning antas planrådets inverkan på dagvattenflödet nedströms vara försumbar. Dagvatten ska omhändertas lokalt inom kvarteretsmark för respektive fastighet genom fördröjningsmagasin.

För att säkerställa att planförslaget inte har någon negativ påverkan på marken har en geoteknisk utredning genomförts (ÅF-Infrastructure AB daterad 140615, rev 191030). Utredningen visar på att det vare sig råder några stabilitetsproblem för området eller att marken är sättningbenägen. Berggrunden i området bedöms ha god hållfasthet för grundläggning och sprickriktningarna är i regel gynnsamma för stabiliteten i befintliga bergsslänter. I dagsläget finns ingen risk för blocknedfall och ytliga ras. De restriktioner och rekommendationer som utredningen påvisar säkerställs i planhandlingarna.

Området har ett rekreativt värde för närboende och skolbarn. Planförslaget ska medföra att skogsområdet och berget i norr även fortsättningsvis ska kunna angöras i samma läge som idag. Detaljplanen ska även anpassas till att en stig fortsatt ska kunna användas av allmänheten genom ett allmänt stråk inom naturmark. Stigen ska i stora drag ha samma läge som idag och vara tydligt markerad och synlig från vägen. På platsen finns träd som bedömts värdefulla att bevara, främst ett par äldre ekar. Träden finns inmätta på grundkartan och säkerställs i detaljplanen dels inom naturmark och dels med planbestämmelse om att värdefulla träd som finns inom kvarteretsmark ska ersättas vid fällning.

Planförslaget ger upphov till en ökning av fordonstrafiken på Fyrklövergatan. En trafikbullerutredning (Norconsult AB, 191118) finns framtagen för planförslaget som behandlar hur en tillkommande trafik, som ett genomförande av planförslaget innebär, kan komma att påverka befintlig bebyggelse längs med Fyrklövergatan.

Utredningen visar att samtliga bostadshus inklusive uteplatser kommer att klara riktvärdena för buller efter planens genomförande.

En förtätning i Nödinge tätort med flerbostadshus i upp till 8 våningar kommer innebära en förändrad landskapsbild och stadsbild i orten. Kommunens bedömning är att en högre exploateringsgrad är möjlig i detta specifika läge då berget tar upp höjden av de högsta byggnaderna vilket lättar upp kontrasten mellan den högre bebyggelsen och det kringliggande landskapet. Bebyggelsen ska följa bergets siluett och byggnadskropparna ska variera i höjd. Kommunens vision och planering omfattar att hela Nödinge ska genomgå en förändring där orten förtätas och får ett mer stadsmässigt uttryck. För området har en solstudie tagits fram för att visa på den föreslagna bebyggelsens påverkan på omgivningen. Studien visar på att förslaget har en mindre påverkan på den befintliga angränsande villabebyggelsen i öster. Planförslaget är ett första steg i arbetet med ett större förändringsarbete i Nödinge för att skapa attraktiva

bostäder i kollektivtrafiknära lägen. Planförslaget bedöms överensstämma med intentionerna i fördjupad översiktsplan för Nödinge tätort, FÖP Nödinge 2030, 2019-04-12

BEDÖMNING OM PLANEN ANSES MEDFÖRA EN BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Ale kommun bedömer att ett genomförande av planen för bostäder inom Nödinge 5:134 m.fl. inte leder till betydande påverkan på miljö, hälsa eller hushållning med mark, vatten eller andra resurser enligt 4 kap. 34 § i PBL (2010:900). En miljöbedömning för planen skall därför inte genomföras.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan kommer att samrådas med Länsstyrelsen under planprocessen.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan är utförd av planarkitekt Anders Lidén och kommunekolog Maria Magnusson. Andra tjänstemän har deltagit efter behov.

Sektor samhällsbyggnad, plan och bygg
Alafors 2020-01-28

BILAGA 1: CHECKLISTA FÖR UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN
BILAGA 2: LAGAR OCH PARAGRAFER

DETALJPLAN FÖR NÖDINGE 5:134
CHECKLISTA UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

	Påverkas	Kan påverkas	Ingen påverkan	Bedömningskriterier	Kommentar
HUSHÅLLNING MED MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER					
Mark- och vattenanvändning		x		<ul style="list-style-type: none"> • Leder detaljplanen till avsevärd förändring av mark- eller vattenanvändningen? • Innebär planeringen god hushållning med mark- och vattenområden och att områden används för de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov enligt 2 kap. 2 § PBL och 3 kap. 1 § MB? 	<p>Planförslaget innebär att naturmark tas i anspråk för bostadsbebyggelse.</p> <p>I och med den föreslagna exploateringen ökar andelen hårdgjorda ytor, vilket får till följd att ytavrinningen ökar på grund av minskade infiltrationsmöjligheter. I planhandlingarna säkerställs ett dike, för att skydda den föreslagna bebyggelsen från översvänningsproblematik genom att avleda naturmarksavrinning.</p> <p>För att tillse att flödet från planområdet inte ökar, samt minimera risken för översvämningar, föreslås utjämning av dagvattenvolymer från hårdgjorda ytor med hjälp av fördröjningsmagasin. Genom att fördröja flödet till naturmarksavrinning antas planområdets inverkan på dagvattenflödet nedströms vara försumbar.</p> <p>Hålldammsbäcken omfattas av riksintresse för naturvård och ligger inom planområdets närområde. Bäcken kan komma att påverkas av dagvatten från planområdet. Närheten till Hålldammsbäcken har beaktas i framtagna dagvattenutredning (Väg- och VA-utredning, Norconsult AB, daterad 191118).</p>

Riksintressen och allmänna intressen		x	<ul style="list-style-type: none"> • Berör planen det generella riksintresset för totalförsvaret? • Påverkas stora opåverkade områden enligt 3 kap. 2 § MB? • Påverkas ekologiskt särskilt känsliga områden enligt 3 kap. 3 § MB? • Påverkas brukningsvärd jordbruksmark enligt 3 kap. 4 § MB • Påverkas skogsmark av betydelse för skogsbruket (3 kap 4 § MB)? 	Hålldammsbäcken utgör del av riksintresse (pga utlopp till Göta älv). Dagvattnet kan komma att påverkas.
Naturresurser		x	<ul style="list-style-type: none"> • Påverkar detaljplanen någon ej förnyelsebar naturresurs? • Påverkas utvinning av värdefulla ämnen eller material enligt 3 kap. 7§ MB? • Motverkas mål och riktlinjer i grushushållningsplanen (GR)? • Finns risk för minskning av vattentillgången i yt- eller grundvattentäkt? Innebär planen markavvattning? Berörs regional vattenförsörjningsplan (GR)? 	Ingen påverkan, så länge dagvattnet tas hand om korrekt.
Transporter/kommunikationer		x	<ul style="list-style-type: none"> • Berör planen riksintresse för kommunikationer och/eller farled? • Berörs riksintresse för energidistribution? • Kan detaljplanen ge upphov till en betydande ökning av fordonstrafik? • Innebär planen att befintlig infrastruktur nyttjas på ett effektivt sätt? Leder planen till omfattande behov av ny infrastruktur? Finns kollektivtrafik utbyggt i området? 	Planförslaget innebär att en ny väg i området byggs. Trafiken kommer att öka med ca 370 fordonsrörelser/dygn. Planområdet ligger ca 650 meter från kollektivtrafik.
NATUR, KULTUR OCH LANDSKAP				
Naturvärden		x	<ul style="list-style-type: none"> • Berör planen riksintresse för naturvård eller Natura 2000? • Berör planen juridiskt skyddad natur som naturreservat, naturminne, naturvårdsavtal, strandskydd, biotopskydd (generellt eller utpekad)? • Berör planen områden ekologiskt särskilt känsliga områden enligt miljöbalken 3 kap. 3 § (ÖP definierar särskilt känsliga områden i klass 1 och 2 i naturvårdsplanen, samt några vatten som är utpekad i vattenöversikten). • Berör planen naturvärden i översiktsplan, naturvårdsprogram eller andra kända naturvärden (exempelvis lövskogsinventering, våtmarksinventering, ängs- och hagmarksinventering, värdefulla odlingslandskap, nyckelbiotoper)? • Berör planen hotade eller juridiskt skyddade arter eller livsmiljöer för sådana arter? 	Hålldammsbäcken är utpekad i kommunens naturvårdsplan och omfattas av klass 2, höga naturvärden. Bäckens kan komma att påverkas av dagvatten från planområdet. Närheten till Hålldammsbäcken har beaktas i dagvattenutredningen, se ovan. Skyddsvärda träd och andra naturvårdsintressanta träd berörs. Planförslaget innebär att en skyddsvärd ek riskeras att påverkas negativt. Den lokala grönstrukturen påverkas av planförslaget i och med att stigarna upp till

			<ul style="list-style-type: none"> • Berör planen känsliga ekologiska, hydrologiska eller geomorfologiska processer som skred, översvämningar, meandring? • Påverkas värdefulla element, t ex skyddsvärda träd eller dammar? • Påverkas grönstruktur/gröna kilar? (inom tätort, i kommunen eller regionalt) 	berget försvinner. En ny stig kommer dock att behållas alt skapas i den södra delen av planområdet.
Kulturmiljö		x	<ul style="list-style-type: none"> • Berör planen riksintresse för kulturmiljö? • Berör planen juridiskt skyddade kulturmiljöer exempelvis kulturresevat, byggnadsminnen? • Berör planen miljöer som är utpekade i kulturarvsplanen Kultur i arv delar eller tillhörande bebyggelseinventering? • Kan detaljplanen medföra påverkan på andra kulturhistoriskt värdefulla miljöer eller lämningar, exempelvis värdefulla odlingslandskap? 	Nödinge kyrka strax sydost om planområdet som klassas som fornlämning är belägen ca 250 m sydost om tillkommande bebyggelse.
Fornlämningar		x	<ul style="list-style-type: none"> • Berör planen kända fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar? • Är närområdet särskilt rikt på fornlämningar? Kan området innehålla okända fornlämningar? (Arkeologisk expertis behövs i så fall) 	Inga kända fornlämningar finns inom planområdet. Cirka 250 meter norr om planområdet finns registrerade fyndplatser som bedöms som övrig kulturhistorisk lämning.
Landskap		x	<ul style="list-style-type: none"> • Kan planeringen påverka landskapsbilden? Finns risk att särskilt värdefull landskapsbild påverkas? • Finns risk för skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation? • Finns risk att estetiska landskapsvärden påverkas? Finns risk att det skapas någon för allmänheten obehaglig landskapsbild? 	<p>En förtätning i Nödinge tätort med flerbostadshus i upp till 8 våningar kommer innebära en förändrad landskapsbild och stadsbild i orten. Kommunens bedömning är att en högre exploateringsgrad är möjlig i detta specifika läge då berget tar upp höjden av de högsta byggnaderna vilket lättar upp kontrasten mellan den högre bebyggelsen och det kringliggande landskapet. Bebyggelsen ska följa bergets siluett och byggnadskropparna ska variera i höjd.</p> <p>För området har en solstudie tagits fram för att visa på den föreslagna bebyggelsens påverkan på omgivningen. Studien visar på att förslaget har en mindre påverkan på den</p>

				<p>befintliga angränsande villabebyggelsen i öster.</p> <p>Kommunens vision och planering omfattar att hela Nödinge ska genomgå en förändring där orten förtätas och får ett mer stadsmässigt uttryck. Planförslaget är ett första steg i arbetet med ett större förändringsarbete i Nödinge för att skapa attraktiva bostäder i kollektivtrafiknära lägen. Planförslaget bedöms överensstämma väl med intentionerna i utställningshandlingen för fördjupad översiktsplan för Nödinge tätort, FÖP Nödinge 2030, daterad 170503.</p>
Ekosystemtjänster		x	<ul style="list-style-type: none"> • Understödjande (t.ex. näringscykler, biologisk mångfald) • Producerande (t.ex. rent vatten, livsmedel) • Reglerande (reglering av vattenflöden, vattenrening, pollinering) • Kulturella (hälsa, sociala relationer, mötesplatser, estetiska värden) 	<p>Detaljplanen kommer att medföra förändringar i sammansättningen av växtarter och växtsamhällen på det lokala planet när området omvandlas till bostadsområde.</p> <p>På platsen finns träd som är värdefulla att bevara, främst äldre ekar. Träden finns inmätta på grundkartan och säkerställs i detaljplanen dels inom naturmark och dels med planbestämmelse om att värdefulla träd som finns inom kvartersmark ska ersättas vid fällning. Risken för fällning gäller främst 2-3 ekar i planområdets norra del. Kompensationsåtgärder kan komma att krävas.</p> <p>Det skogsområde som tas i anspråk för bebyggelse är inte utpekade som ett område med höga naturvärden, därför bedöms risken för påverkan på sällsynta eller hotade arter som liten.</p>

REKREATION OCH FRILUFTSLIV					
Rekreation			x	<ul style="list-style-type: none"> • Finns tillgängliga grönområden och rekreativmiljöer inom 300 meter från boende, skola och förskola? • Berörs kända sociotopvärden eller andra rekreativmiljöer av planen? • Finns tillgängliga lekmiljöer (tänk brett) i anslutning till bostäder? 	Ja Planförslaget tar områden med sociotopvärden i anspråk. Ja
Friluftsliv			x	<ul style="list-style-type: none"> • Berörs riksintresse för friluftsliv? • Minskar arealen av områden med värden för friluftsliv? (Strövområden, vandringsleder, svamp & bär/jakt/fiske, friluftsanläggningar, skidspår mm) • Försämras kvaliteten hos någon friluftsmöjlighet? • Påverkas avstånd och/eller tillgänglighet till friluftsmöjligheter? • Kan tysta områden och/eller stora opåverkade områden påverkas av planeringen direkt eller indirekt? 	Riksintresset påverkas ej Ja, naturområden tas i anspråk. Ja Ja, något. Nej
VATTEN, LUFT OCH KLIMAT					
Vattenkvalitet			x	<ul style="list-style-type: none"> • Berör planen vattenskyddsområde? • Kan planen påverka planen grundvattenkvalitet eller ytvattenkvalitet? • Påverkas känsliga recipienter? • Påverkas miljökvalitetsnormer för vatten enligt 5 kap. MB? 	Endast indirekt Ja, om man ej tar hand om dagvattnet korrekt.
Luftkvalitet			x	<p>Kan detaljplanen medföra</p> <ul style="list-style-type: none"> • försämring av luftkvaliteten? • obehaglig lukt? • påverkan på miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. MB? 	
Lokalklimat			x	<ul style="list-style-type: none"> • Kan detaljplanen medföra förändringar i luftströmlar, solförhållanden, luftfuktighet, temperatur m.m.? (t.ex. täthet, borttagning av vegetation, skuggmöjligheter) 	Luft- nej Sol, ja Fuktighet- nej Temperatur- kanske
HÄLSA OCH SÄKERHET					
Markstabilitet, skred, erosion m.m.			x	<ul style="list-style-type: none"> • Finns instabilitet i markförhållanden eller geologiska grundförhållanden, risk för skred, ras etc? 	Nej

				<ul style="list-style-type: none"> • Finns risk för erosion? 	
Översvämning		x		<ul style="list-style-type: none"> • Berörs planen av ytliga avrinningsvägar, instängda områden m.m.? • Påverkar planeringen infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning? • Finns risk för påverkan vid höga nivåer i sjöar och vattendrag? 	Ja Ja Nej
Markföroreningar			x	<ul style="list-style-type: none"> • Finns markföroreningar som påverkar området? • Finns risk att planen orsakar markföroreningar? 	Nej
Buller, vibrationer, bländning och strålning		x		<ul style="list-style-type: none"> • Kan planen medföra förändring av ljudbilden i området? • Riskerar människor att exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden eller skadliga nivåer för buller och vibrationer? Riskerar miljö kvalitetsnormer för buller enligt 5 kap. MB att överskridas? • Kan detaljplanen medföra bländande ljussken? • Berörs planen av eller medför den elektromagnetisk strålning? 	Nej
Risk och säkerhet			x	<ul style="list-style-type: none"> • Kan detaljplanen medföra explosionsrisk, brandrisk eller risk för utsläpp av särskilt miljö och hälsofarliga ämnen vid händelse av olycka? 	Nej

KUMULATIVA EFFEKTER, ALTERNATIV OCH TILLSTÅND

Kumulativa effekter			x	<ul style="list-style-type: none"> • Ger planen flera begränsade effekter som tillsammans kan vara betydande? • Ger planen tillsammans med befintliga förhållanden sammanlagt en betydande påverkan? • Ger planen och andra aktuella planer och projekt sammanlagt en betydande påverkan? 	Ingen påverkan. Ingen påverkan Osäkert
Alternativ		x		<ul style="list-style-type: none"> • Kan planens syfte uppnås på annat sätt? • Finns mer lämplig lokalisering? • Kan ändrad utformning och/eller omfattning minska påverkan? 	Planens syfte kan säkerligen uppnås på annat sätt genom att exploatera andra områden nära till kollektivtrafik.
Anmälan, tillstånd, dispenser			x	<ul style="list-style-type: none"> • Krävs tillstånd enligt 7 kap 27-28 §§ MB (Natura 2000)? • Krävs tillstånd eller anmälan om miljöfarlig verksamhet, 9 kap MB? • Krävs tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet, 11 kap MB? • Krävs dispens från förbudet mot markavvattning, 11 kap MB? • Krävs dispens eller upphävande av strandskydd, 7 kap MB? 	Ev anmälan för dagvattenhanteringen. Ev samråd enligt kap 12 6 MB (träden)

			<ul style="list-style-type: none"> • Krävs dispens från biotopskydd, 7 kap MB? • Behövs dispens från artskyddet, 8 kap MB? • Krävs samråd enligt kap 12 kap 6 § MB? • Krävs tillstånd enligt kulturmiljölagen? • Krävs andra tillstånd, dispenser eller samråd (naturreservat, naturminne, vattenskyddsområde eller annat)? 	
Skyddsåtgärder och kompensationsåtgärder		x	<ul style="list-style-type: none"> • Kommer skyddsåtgärder krävas för att minska negativ påverkan? • Kommer kompensationsåtgärder att krävas om planen genomförs? • Vilken inriktning och omfattning bör kompensationsåtgärderna få? 	Ja, skyddsbestämmelser för träd
MILJÖMÅL				
Nationella och regionala miljömål		x	<p>Riksdagens miljömål (se även regionala tilläggs mål)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Begränsad klimatpåverkan 2. Frisk luft 3. Bara naturlig försurning 4. Giftfri miljö 5. Skyddande ozonskikt 6. Säker strålmiljö 7. Ingen övergödning 8. Levande sjöar och vattendrag 9. Grundvatten av god kvalitet 10. Hav i balans samt levande kust och skärgård 11. Myllrande våtmarker 12. Levande skogar 13. Ett rikt odlingslandskap 14. (Storlagen fjällmiljö) 15. God bebyggd miljö 16. Ett rikt växt- och djurliv 	Ingen påverkan.
Kommunala miljömål		x	<p>6 av riksdagens miljömål lyfts fram i Ale kommuns naturvårdsprogram:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Levande sjöar och vattendrag 2. Myllrande våtmarker 3. Levande skogar 4. Ett rikt odlingslandskap 5. God bebyggd miljö 6. Ett rikt växt- och djurliv 	Ingen påverkan.

REGLER FÖR UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN AV DETALJPLAN

(Plan- och bygglagen, Miljöbalken, Förordning om miljökonsekvensbeskrivning)

När en kommun upprättar en plan eller program skall en undersökning av betydande miljöpåverkan göras för att se om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Syftet är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas.

Kommunen ska göra sin bedömning enligt de kriterier som anges i **bilaga 4** till miljöbedömningsförordningen. För detaljplaner som medger en användning av planområdet för verksamheter som räknas upp i 4 kap. 34 § PBL (2010:900):

1. industriändamål,
2. köpcentrum, parkeringsanläggning eller annat projekt för sammanhållen bebyggelse,
3. skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,
4. hamn för fritidsbåtar,
5. hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,
6. permanent campingplats,
7. nöjespark,
8. en djurpark,
9. en spårväg, eller
10. en tunnelbana

ska även kriterierna i **bilaga 2** till miljöbedömningsförordningen användas vid undersökningen av betydande miljöpåverkan. Det får antas gälla flertalet detaljplaner.

Kommunen ska bedöma om någon enskild aspekt eller flera aspekter sammantaget kan leda till att planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kriterierna för bedömning av miljöpåverkan innehåller framför allt negativa aspekter men även vissa positiva aspekter ska beaktas. Det är dock den negativa miljöpåverkan som är utslagsgivande vid kommunens ställningstagande till om en miljöbedömning ska göras eller inte. Osäkerhet om vilken miljöpåverkan planens genomförande kan få, bör hanteras som en risk för betydande negativ miljöpåverkan. En positiv påverkan ur en aspekt kan inte vägas mot en negativ påverkan ur en annan.

Samråd om undersökning av betydande miljöpåverkan

Innan kommunen tar ställning till om betydande miljöpåverkan kan antas uppstå så ska den eller de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen eller programmet, ges tillfälle att yttra sig under undersökningssamrådet. *Tillfälle att yttra sig* är inte definierat och kräver till exempel inte muntliga samråd. Undersökningen av betydande miljöpåverkan sker lämpligen i ett så tidigt skede som möjligt. Genom att följa PBL:s bestämmelser om samråd täcks även miljöbedömningsförordningens krav in.

Motiverat ställningstagande

Undersökningen av betydande miljöpåverkan bör alltid utmynna i ett *motiverat ställningstagande*. När ställningstagandet är att en miljöbedömning inte behövs är det ett uttryckligt krav att motivera beslutet. Kommunens undersökning av miljöpåverkan bör göras tidigt och ska göras tillgänglig för allmänheten. Det är tillräckligt att ställningstagandet, det vill säga kommunens bedömning i frågan om behovet av miljöbedömning, redovisas i protokollsutdrag och kungörelser och offentliggörs på kommunens anslagstavla. Därefter bör ställningstagandet och skälen för det redovisas i planbeskrivningen. Ställningstagandet görs lämpligen av det organ i kommunen som beslutar om

godkännandet av planprogrammet, om sådant finns, eller av det organ som beslutat att planen ska upprättas.

Kriterier till miljöbedömningsförordningen för beslut om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Bilaga 2

1. Projektens karaktäristiska egenskaper

Projektets karaktäristiska egenskaper måste beaktas, särskilt

- a) projektets omfattning,
- b) projektets förening med andra projekt,
- c) projektets utnyttjande av mark, vatten och andra resurser,
- d) projektets alstrande av avfall,
- e) föroreningar och störningar, och
- f) risken för olyckor, särskilt när det gäller de ämnen och den teknik som har använts.

2. Projektens lokalisering

Miljöns känslighet i de områden som kan antas bli påverkade måste beaktas. Vid undersökningen skall särskild hänsyn tas till

- a) nuvarande markanvändning,
- b) markens, vattnets och andra resursers förekomst, kvalitet och förnyelseförmåga i området, och
- c) den befintliga miljöns känslighet, med särskild uppmärksamhet på
 - större opåverkade områden
 - våtmarker,
 - kustområden,
 - bergs- och skogsområden,
 - nationalparker, naturreservat, kulturresevat och andra områden som är skyddade enligt 7 kap. miljöbalken,
 - områden där kvalitetsnormer har överträtts eller riskerar att överträdas,
 - tätbefolkade områden, och
 - historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla markområden,

3. De möjliga effekternas karaktäristiska egenskaper

Projektets möjliga påverkan av betydelse måste beaktas i förhållande till de kriterier som finns under 1 och 2 och särskilt när det gäller

- a) effekternas omfattning (geografiskt område och den berörda befolkningens storlek),
- b) effekternas gränsöverskridande karaktär,
- c) effekternas betydelse och komplexitet, varvid särskild hänsyn bör tas till allmänhetens behov av information,
- d) effekternas sannolikhet, och
- e) effekternas varaktighet, vanlighet och uppträdande (reversibilitet)

Bilaga 4

1. Planens eller programmets karaktäristiska egenskaper

I undersökningen skall särskilt beaktas i vilken utsträckning planen eller programmet

- a) anger förutsättningarna för verksamheter eller åtgärder när det gäller plats, art, storlek och driftförhållanden eller genom att fördela resurser,
- b) har betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan,
- c) har betydelse för integreringen av miljöaspekter särskilt för att främja en hållbar utveckling,
- d) innebär miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, eller
- e) har betydelse för genomförandet av gemenskapens miljölagstiftning.

2. Typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat

I undersökningen skall särskilt beaktas

- a) sannolikheten, varaktigheten och frekvensen av påverkan och möjligheten att avhjälpa den,
- b) påverkans totaleffekt,
- c) påverkans gränsöverskridande art,
- d) riskerna för människors hälsa eller för miljön,
- e) påverkans storlek och fysiska omfattning,
- f) vilken betydelse och sårbarhet som det påverkade området har på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, kulturarvet eller speciella särdrag i naturen, och
- g) påverkan på områden eller natur som har erkänd nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Förordning (2005:356)